

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

ORADEA

Strada Iosif Vulcan No. 4.

Telephon: 440.

ZSIDÓ HETILAP

Főszerkesztő Felelős szerkesztő
WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön: Egész évre hitközségeknek és vállalatoknak 500 Lei, magánosoknak 260 Lei.
Külföldön: 4-2 Dollár, Kc. 120-80,
P. 25-15, S. 30-20, Dinár 180-150.

Ködben dolgozzunk tovább? ...

A cionista Actionskomité jeruzsálemi tárgyalásai után, felvetődik a Palesztina után vágyódó, annak felépítésén anyagiakkal és erkölcsiekkel érdekelt zsidó százerek lelkében a nagy kérdés: **ködben dolgozzunk tovább?** Abban a ködös, nem tisztázott atmoszférában, amelyet a mostani vezetőség terjeszt magakörül, hogy az „osztályharc” délibábjával elszédítse az aggó zsidó világot? Erre az égező és végtelenül aktuális kérdésre nem kaptunk feleletet. Nem került nyugópontra egyetlen nagy kérdés sem.

Miért nem? merül fel a kérdés, a zsidó uccák mélyén. Miért nem emelkedik hivatalos magaslatára a mai vezetőség és miért hagyja, hogy az elkeveredés legyen urrá a zsidó tömegekben. Abban a nagy zsidó rétegben, amely szüdbogva várja, hogy elhatározó lépések történjenek, főképpen két irányban. Mi lesz a mi tradicionális követéseinkkel és mi lesz a mi Palesztinapolitikánkkal a mandataris hatalommal szemben?

A vallásos zsidó tömegek, amelyek a mizrachista szervezeibe tömörültek, úgy látják és úgy érzik, hogy ki vannak semmizve. Nekik nem „sérelemi politikájuk” az, hogy helyet kapjanak a vezetőségben, mert elvi elletétek kihangsúlyozása a főmotivum, amely nem engedi a nyugodt, tovább dolgozást. Mert mi lesz az intézményes vallásvédelemmel a jitsuban? És a revizionisták sem azt várták, hogy „asszimilatorikus” eszközökkel, üldözési hadjárat induljon ellenük, hanem jogos és méltányos aggodalmaikat vegye fontolóra, a mai vezetőség, amely az osztályharc eszméjének tovább fejlesztését tűzte maga elé — ahelyett, hogy szembe szállana az építés munkáját hátráltató mandataris hatalommal szemben.

Hála az Égnek ma vagyunk mi már olyan erősek, hogy nyíltan szembenézzünk az eseményekkel. Nincs mit titkoljunk és nincs mit elhallgassunk. Az építés munkája folyik tovább és épen ezért felmerül mindenkiben a mélyeséges aggodalom: **hát ködben dolgozzunk tovább? Ködben dolgozzunk és építsünk, sulyos ködben, amely nem a jövőt homályosítja el előttünk — hanem a közvetlen holnapot is? Igen, arról van szó, hogy ezek után nem tudjuk, mit hoz a holnap. Könnyű azt mondani Weizman professzornak, hogy minden évben 50.000 új bevándorlót kell felvegyen az ország. Fel is tud venni. Legalább is mi zsidók akarjuk ezt most. Nem kell aggódjunk emberanyag hiánya miatt, mert Német, Lengyel és egyéb országokhan százezernyi lelkes chaluc áll menetre készen. A tőke szivárgása is mind nagyobb arányokat ölt Palesztina felé. És akkor itt állunk mi, legfőbb instrumentumunkkal, amely hivatott volna az emigrációt nagyszabású eszközökkel szervezni és ülésezik két héten át Jeruzsálemben és az eredmény: semmi és ismét semmi!**

Nem az a mozgalom Achilles-sarka, hogy pártokra tagozódunk. Ez nem sebezhető meg a zsidó országépítést. Ha a pártok

világnézeti különbözőségeket irnak zászlajukra, ha az építés tempója és taktikája körül forogna a vita, nem volna semmi baj, de nem kell mélyenszántó szociológiai tanulmányt folytattunk annak megállapítására, hogy az osztályharc élére állítása nehezíti meg végzetesen az építés munkáját. Ha volna még egy nép a világon, amelynek ősrégi könyveiben oly gigantikus szociális igazságok volnának lefektetve, mint ahogy az a mi Bibliánkban és Prófétáink könyveiben van, az nem lenne egyebet, minthogy ezeket az ideákat ápolná és erősítené és a mai kornak megfelelő ruházatba öltöztetné fel. De a mi Executivánk nem Mózesünk után indul, hanem Marxtól teszi az egész probléma gyújtópontját. És ez a végzetes mindabban, amiről a hírek beszámolnak a palesztinai ülésről.

Gyűlölet uralkodik a zsidó munkásosztály körében a revizionizmussal szemben. Ez természetesen jóra nem vezethet. Az ellentétek lángja az égig ér és e láng mellett felgyuladhat mindaz az épület, amelynek továbbfejlesztése életünk legfőbb büszkesége és végcélja. Ezek az ellentétek teszik lehetetlenné a tervszerű és felülről kiinduló továbbépítés lehetőségeit és szembeállítja az értékes elemeket.

Mély fájdalommal látja a világ zsidó

sága, hogy az ellentéteket nem sikerült eliminálni. Kétségtelen tény, hogy a szakadék, amely Prágában kezdett kimélyülni, az idő múlásával nem hidaltatott át, hanem inkább kimélyült. Ezért látjuk oly szomorúan a szervezet további lehetőségeit. A mizrachisták továbbra is kiülmaradtak az executive keretein és ez fájdalommal tölti el bennünket.

Mi a vigasztaló mégis e nagy erkölcsi ködben?

Az, hogy a lázas tevékenység az ország építése érdekében egy pillanatig sem lankad. Új erők vonulnak az országba, hogy ott a nagy építés művét elősegítsék. Új tőkék vonulnak be, hogy a munkáskezek állandó munkát találjanak. Az építés tényével nincs is baj. A tel-avivi vásár világsikere biztosítottak látszik. Ezen a téren sincsen is nehézség. Csak a „kormány” letterbsége körül vannak sulyos bajok. Most, amikor egyesült erővel kellene fellépni, minden irányban, egy párt erejére nehezedik a felelőség sulya. Pedig lehetne másképpen is. Kellene, hogy másképpen legyen.

A szervezet vezetőségének jeruzsálemi munkája, illetőleg egyhelyben topogása nem biztató. Viszont hallatlanul örvendetes a tényleges építő munka kiszélesedése.

De miért a ködös bizonytalanságban dolgozzunk tovább? Amikor tőlünk függ, hogy legyen jobban, szebben és becsületesebben is!

Szírja kapui megnyílnak a zsidó kolonizáció előtt

Jeruzsálem. — A francia kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy németországi zsidó kivándorlókat telepítsenek le a francia kormányzat alatt álló szíriai mandataris terület bizonyos részeiben. A francia kormány előtt egy memorandum fekszik, mely részletes adatokat tartalmaz arra nézve, hogyan lehetne Szíriában, a palesztinai határ közvetlen szomszédságában nagyobb kiterjedésű zsidó tele-

pítést megindítani. Az ITA megbízható szíriai forráshól szerzi azt az információit, hogy több szíriai notabilitás, köztük a szíriai kormány egyes tagjai, szükségesnek tartják az ország kapuinak megnyitását a zsidó bevándorlás számára, mert azt remélik, hogy ilyen folyamat Szíriában is ugyanolyan prosperitást teremtené, mint amilyen ma Palesztinában uralkodik.

Friedman hitk. elnök Dollfussnál

Az ausztriai zsidóság jogi helyzete az új alkotmányban

Bécs. — Az emlékezetes forradalmi harcok után, amely teljesen új belső rend bevezetésének volt előhírnöke, az ausztriai zsidóság helyzete is megrendült. A jobboldali sajtó alkalmassá látta ezt a pillanatot arra, hogy döntő támadást kezdjen a zsidóság jogi és egzisztenciális helyzete ellen és minden eszközt megragadott, hogy a Dollfuss kancellár által tervbevevett új alkotmányban a zsidóság ugyanolyan elbánásban részesüljön, mint Németországban.

Noha már a forradalmi harcok hullámai elsimultak és Ausztria belső rendje konszolidálódott, még mindig nem lehet bizonyosan tudni, hogy mit fog hozni az új rendi alkotmány az ausztriai zsidóság számára. Annyi azonban kétségtelen, hogy Dollfuss és Star-

hemberg már jó előre kijelentették, hogy nem szándékoznak csorbítani a zsidóság jogait és biztosítani fogják minden felekezet alkotmányos kiélési lehetőségét. Hogy ez konkrétan mit jelent az még nincs tisztázva és csak a törvénytervezet nyilvánosságra kerülése után válik bizonyossá.

Az elmúlt héten egyébként Dollfuss kancellár hivatalos kihallgatáson fogadta dr. Friedman, a bécsi zsidó hitközségi elnököt. Az audenciáról ugyan a hivatalos lap is megemlékezett, de nem szívtárgalt ki semmi a tárgyalások eredményeiről. Az ausztriai zsidóság bizalommal tekint az új alkotmány megjelenése elé és reméli, hogy Dollfuss és Starhemberg nem fognak ellentétbe kerülni eddig hangoztatott toleráns állásfoglalásaikkal.

Ismeri Ön a TELLMANN szövetet?

Ha nem —
 úgy **kérje** minden posztókereskedésben
 csakis a

TELLMANN VILMOS ÉS TÁRSAI RT.

brasovi posztógyár által gyártott
 kiváló minőségű szövetkülönlegességeket!

**Meg fog győződni, hogy gyártmányait egyetlen posztógyár
 termékei sem mulják felül!**

Paál Job eredeti riportja:

Harminc zsidó orvos a halálba indul . . .

Tuszky Ödön, marienbadi főorvos mesélte el nekem ezt a históriát. A főorvos ur a francia kormány meghívására részt vett azon a kiránduláson, amelyen a Nemzetközi Hygienikus Kongresszus szűkebb előkészítő bizottsága megtekintette Assuan mellett a világ legnagyobb lepra-telepét. Fából készült blokkházakban és kint a sziklák között két és félezer szerencsétlen várja a biztos halált. És közöttük harminc orvos. A betegek a világ minden részéből kerültek el ide. A harminc orvos kivétel nélkül zsidó . . .

Az ótestamentumban, amely évezredek óta kuforrása minden tudománynak, kulturának és először kufalta titka a véges emberi életnek, írták le elsősorban azt a szót, hogy: „belpoklosság . . .

A porból és hamuból megteremtett ember legszörnyűbb betegsége ez a kór, amelyet úgy hív az orvosi tudomány, hogy lepra . . . Nincsen előle menekvés.

Kórokozóját nem fedezte fel még górcsővel a tudós.

Lassu vagy gyors sorvadásra vannak ítélve azok, akiket megfertőz ez a szörnyű betegség.

Talán Sodoma és Gomorra posványba süllyedt bűnözői hagyták örökségképpen a leprát a világra . . .

Akiknek halantékán először jelenik meg a belpoklosság hármás ráncja, azokat külön táborokba zárják. Szigoruan elkülönítik a szerencsétleneket a világtól nehogy megfertőzzék az egészséges embereket.

Egyiptomban, ott, ahol az Ur tiz csapása szántott végig, van a világ legnagyobb lepratelepe. Micraim országában, ahol lebegőn hajlik meg a karcsu fügefá, ahol a sötét ség után következett a sáskajárás, dögvész és jégeső, várja biztos halálát kétezeröttszáz szerencsétlen ember . . .

És velük együtt harminc zsidó orvos . . .

Assuanig autóval lehet elmenni, innen a libiai sivatag irányában már csak teveháton lehet tovább folytatni az utat.

Léckerítés veszi körül a telepet, amelynek az a neve, hogy:

FRÖHLICH SETTLEMENTE

Egy német emberbarái, dr. Fröhllich létesítette sok évvel ezelőtt.

A világ minden részéből ide hozzák azokat, akik leprában megbetegsznek. Vannak itt franciák, németek, angolok, olaszok, fekete bőrű néger, barna arabok, hallgatag svédok, ügyvédek, bolosok, zsákhordók, katonák, színészek, asszonyok, leányok, férfiak, gyerekek, öregek és fiatalok . . .

Fából készült blokkházakban reménykednek azok, akik röviddel ezelőtt kerültek ide

és a telep végén, kiellen sziklák között vándorolnak, akiknek nincsen más dolguk, csak várni a halált . . . Kereszbe rakott lábakkal ülnek itt, megadva magukat sorsuknak Allah hívói . . .

A hatalmas, modernül felszerelt laboratóriumban pedig gorcsövük fölé hajolva kutatják titkát ennek a szörnyű nyavalyának, a doktorok.

Baktériumokat tenyésztnek és szérumokkal végeznek kísérleteket.

Eddig nem vált be egyik sem . . .

A lepra szérumát még nem találta meg a tudomány.

De nem ismerjük még a belpoklosság kórokozóját sem.

Ami a kutatás terén végeztek, az nem volt más: csak tapogatózás a sötétben.

Valamikor a fekete himlő pusztította, tizedelte a világot, aztán felfedezték a himlő elleni szérumot és a szörnyű betegség a históriáé lett. Ehrlich professzor feltalálta a Salvarsant és ma már gyógyítható a vérbej. Es az orvosi tudomány halhatatlanjai műhelyükben kitermelték azokat a csodálatos medicinákat, amikkel egykoron pusztító veszedelmektől szabadították meg a világot.

A lepra örök rejtelme . . .

Csak egy bizonyos: hogy fertőzés útján terjed egyik emberről a másikra és biztos az, hogy az a harminc zsidó orvos, aki önként vállalta a missziót a telepen — a halálba indul . . .

Valamikor régen: porlepte metszeten láttam egy képet: dalolva indulnak a lobogó máglya felé az inkvizíció vértanúi . . .

Mártírok ők, akik boldogan mosolyogva haltak meg hitükért . . .

Ugyanígy mártírok a FRÖHLICH SETTLEMENTE zsidó orvosai . . .

Szemben a laboratóriummal van egy fekete sírfelirat.

Pontosan harminchért orvos nyugszik alatta. Az elsőt, akit ide temettek el, úgy hívták, hogy: dr. Guttman Sámuel.

Úrdigenből, Németországból került el ide. Aztán elpusztult, miközben a lepra titkait kutatta . . .

Zsidó volt. És zsidók voltak a többiek is. Mind a harminchet . . .

És zsidó az a harminc doktor is, aki ma dolgozik a telepen.

A vezetőjük: Hornig Jakab doktor Hamburgból . . .

A fekete márványtáblára minden évben rávésnek aranyos betűkkel egy, vagy két nevet.

Néha többet is . . .

A fekete márványtábla alá kerülnek a tudomány vértanúi . . .

A zsidó orvosok, négy órányira Assuantól, a lepratelepen . . .

Azt mondja nekem az orvos, aki nem zsidó, az őse György vitéz Rákóczi majlányi csatavesztése után emigrált a Habsburgok birodalmából, hogy:

— A Fröhlich-telepi orvosok mindegyike tudja: a legjobb esetben hét vagy nyolc évig bírja. Ennyi idő múltával biztosan elpusztul. Az orvosi tudomány mai állása mellett a lepra ellen nincs menetség. Életem végéig kísérelt fognom utamon azok a borzalmak, amiket ezen a telepen láttam. Le nem írható az a kín, az a szenvedés, ami borzalmassá teszi ezeknek a szerencsétlen embereknek az életét. A husuk, a bőrük lerodhad a csontjaikról. Elvesztik a szemük világát, nyakukon nem marad meg más, csak a csigolya . . . A kezük, ha felemelik, olyan, mint régi képeken a kaszás halál ijesztő, vékony csontkeze . . .

— És a harminc zsidó orvos tudja, hogy mindnyájukra kivétel nélkül ez a sors vár . . .

— Valamennyi eljegyzet arája a kinnak, szenvedésnek, borzalmaknak és halálnak . . .

— És mindegyik eljön ide . . .

— Ezek a zsidó orvosok legnagyobb hősei a világnak . . .

— Mivé törpül az ő hősi önfeláldozásukkal szemben Kolumbus hányatott utja a tengeren, avagy Lindbergh ezredes bravuros repülése Amerika partjaitól az Óvilág felé . . . Nekik eshetőségük volt a diadalra: ezeknek, a nagy névteleneknek, egyetlen biztos céljuk van: a halál . . .

— És a szemükben mégis a hit és bizalom tüze gyul ki minden reggel, ami orszomoru menetben hordják ki a halottakat a domboldalon a temetőbe, elkezdődik ennek a harminc zsidó orvosnak küzdelme a halállal . . .

— Bizonyos, hogy egy napon sikerrel jár majd az élet harca az elmulással szemben . . . De addig, amíg ennek a napnak aranyos sugara glóriát von a szenvedő világ borzalmakkal éktelenített homlokára, sok-sok zsidó nevet véznek még a lepratelep laboratóriumával szemben a fekete márványból faragott sírkőre . . .

Harminc zsidó orvos halálba indul Assuan mellett, Micraim földjén, nem messze a libiai sivatagtól, csenevész fák koszorúza kopár pusztaságon a tudományért, az életért, mások egészségéért, az egész emberiségért . . .

Harminc zsidó orvosnak — Németországból jött el ide valamennyi — még csak a nevé sem tudom . . .

Odahaza elvették volna a diplomájukat . . . Itt megengedik nekik, hogy jegyesei legyenek a halálnak . . .

A neveiket fehér márványtáblára kellene vésní és ezeket a táblákat oda kellene állítani a nagy városok és a kis falvak legforgalmasabb tereire.

Ez a harminc orvos és az a harminchért, akik már meghaltak, megérdemlik a halhatatlanságot . . .

Legnagyobb hősei ők a tudománynak . . .

(COPYRIGHT by Job Paál.)

Közvetlen a Gara Nord szomszédságában

Hotel IMPĂRĂTUL TRAIAN (Terminus)

szálloda

București, Calea Griviței No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0069

Az erdélyiek találkozóhelye Bucureștiben!

Elsőrangú szálloda, fűtővel, központi fűtéssel és meleg vízzel minden szobában, A szálloda egész személyzete beszél magyarul és németül. — A bérszolgá minden vonat érkezésénél a pályaudvaron van és díjmentesen szállítja a szállodába a vendégek poggyászát

HETI GLOSSZÁK

A Curentul ankétje

A Curentul, ez a par excellence anti-szemita orgánum, hetek óta hirdeti ankétját, amelyet azon célból tart meg, hogy igazolja állásfoglalását, a kisebbségeket illetőleg. „Kisebbségek” lásd: zsidók. Tehát arról akarja megszólaltatni az ország közvéleményét, hogy vajjon milyen tért hódítanak a „kisebbségek” az ország életében. A Curentul most kezdte meg a tozzáintézett választok leközlését. A kiinduló pont természetesen az, hogy a zsidók minden téren előretörnek és veszélyeztetik a román állam boldogulását. Erdemes elolvasni ezeket a hozzászólásokat. Már csak azért is, hogy keserű epeizt érezzen minden „kisebbségi” olvasó, amikor a soron keresztülfut a szeme. A „legjobb” indulatu hozzászólásban is annyi rosszindulat van és annyi tendenciózus beállítás, ami elég volna ahhoz, hogy szívdobogást idézzen elő mind azokban, akik nyugodt életberendezésre fektetik a jövő elgondolások alapjait. Így például Bratianu György, aki egy tekintélyes párt elnöke, azt írja, hogy „proporcionalitás” az állami igazgatásban és nagyvállalatoknál. Nemzeti elemeket elhelyezni az összes közigazgatási, gazdasági és katonai pozíciókban. És így tovább. — Olteanu tábornok azt írja: hogy az idegen nemzetiségű elemek nyomása tul-lépte a román nemzeti érdek által megengedhető határt. Szigorú proporcionalitást követel. Antistescu lelkész Moldovából revíziót követel minden vonalon és követeli, hogy az „idegen” elemeket cseréljék ki olyan anyban, ahogy a kisebbségek képviselve vannak, a többség számarányához képest. Numerus klauzusz az összes iskolákban. Természetesen Gh. Andreescu teleormani kereskedő numerus klauzusz követel a kereskedelemben is. Traian Ciucinau sibiui tanító pedig a közoktatásban és hadseregben „tultengő” idegen elemekről beszél. És így tovább, napokon és hasábokon keresztül.

Mi ezzel szemben az igazság? Ezerszer rámutattunk már és igyekeztünk kisebbségi lapjaink is, hogy rámutassanak erre. És ez nem más, mint az, hogy a román elem nem, hogy megfelelő arányban van képviselve a közigazgatásban, hadseregben és oktatásügyben, hanem 100%-ban elfoglalja az összes pozíciókat. Nem akarjuk ezt reklamálni, mert ezen már tulvagyonk. De valamit mégis kellene tennünk ez ellen. Rámutatni arra, hogy rosszindulatú kutmérgezés folyik itten. Intellektuális mázba burkolva. Ankétnek nevezik ezt és ez az „ankét” arra mutat rá, hogy mi mennyire elveszük az uralkodó nemzet elől

A HABZÓ FOGKRÉM

A fogmosás
éppoly fontos,
mint a kézmosás!

Amily természetes, hogy lemossa kezeiről a piszkot, éppoly természetes, hogy fogait és szájüregét a dusan habzó KALODONT-fogkrémmel tisztán és épségben tartsa.

Tehát: reggel és este — KALODONT!

az összes lehetőségeket. Hát nem bánjuk. Legyen úgy, ahogy az ankétezők akarják. Már mint azok az ankétezők, akik azt hibáztatják, hogy a közigazgatásban, a hadseregben és közoktatásügyben „tultengünk”. Dobják ki azonnal, de azonnal, állásukból az összes zsidó prefektusokat, alispánokat, főszolgabirákat. Az összes zsidó tábornokokat, ezredeseket és általában a tisztakat. Minden miniszteriumban csináljanak nagytakarítást. Egyetlen magasrangú zsidó tisztviselőt se tőrjenek meg. De tanfelügyelőket sem. Meg állomásfőnököket sem! Mi feláldozzuk őket. Eb ura fakó. Minden zsidó magasállású funkcionárius menjen nyugdíjba, vagy dobják ki. Ebbe nyugodtan beleegyezhetünk. Mert nincsen egy sem... Azt azonban már nehézményezzük, hogy magánvállalatoknál is igyekeznek kiszorítani a zsidó tisztviselőket. És nem engedik felvenni őket. Gondoljuk csak el, hogy az ország lakosságának 5 százaléka zsidó. Így minden vonalon ennyi zsidónak kell lenni. Például a 71 megyének prefektusai közül 3-4 zsidónak kellene lenni. A numerus klauzusz arányában. De nem kell! Nem kell! Csak kereskedni hagyjanak bennünket. Bár az sincs a kezünkben. A galati, constanti, bucuresti nagy export és importházak tekintélyes része a világ legjobb kereskedőinek, az örményeknek kezében vannak. Velük nagyon nehéz

a harc. Meg a román elem maga is külön kereskedő. A bankokban is numerus nullus van. Sem a Banca Naționalăban, sem pedig sok más vezető nagy intézetnél nincs egy zsidó sem! Hát mit akarnak? Már mint a Calendarul szerkesztői. Meg az ankétezők. Hagyjanak bennünket élni! Tudjunk egy kevés tüzetet kötni, egy kis ipart üzni. Az orvos, ügyvéd, mérnök evezzen a szabadfoglalkozások nagyon apályos tengerén. Csak szerényen élni akarunk. Csak élni és semmi mást! Az ankét humbug és rosszindulatú kutmérgezés!

A hitleri igazságszolgáltatás és a narkózis

Hitlernek ugyszólván első ténykedése uralomrajutása során az volt, hogy átreformálja az állatvédelmi törvényeket. Valóban az állatok halásai is lehetnek a nemzetiszocializmusnak, amiért oly előszeretettel és féltő gonddal vigyáznak testi épségükre. Különösen a szarvasmarhák és szárnyasok birodalmában jelentett forradalmi újítást a horogkeresztes törvényreform. A törvény értelmében az állatokat nem szabad csak narkotizálás után levágni. Ne szenvedjen az a szegény állat!

Egy humanizmus, ilyen csipkefinom figyelem valóban megható. Ha az ember nem ismerné a hitlerizmus egy éves történelmét, azt hihetné, hogy az emberi finomság és gyen-

Chanele behaltmech!

Irtá: Leopold Samuel (Senta)

Smüle, e történet hőse, szolid, vallásos, és szorgalmasan templomba járó fiatal Balbósz volt. Bocher korában ő volt a „Ros Jesiva”. Most is, mint Balbósz, minden idejét a Talmudtudományának szentelte. Ez volt a Smüle hivatása.

Ezért kapott 1000 forint nedant, — hozományt — teljes ellátást 10 évre és ráadásul a Chanelet feleségül, bis hundert und zwanzig.

Buzgó szorgalommal tanult a neki külön célra berendezett kis szobájában, kivéve amikor a Chanele, az okos kis felesége, olykor, olykor egy frissen készült uzsonával kedveskedett.

Ilyenkor Chanele nagy érdeklődéssel hallgatta férjének talmudi fejtegetéseit. Mert Chanelet érdekelte ám a Talmud is. Tudott elmélkedni s volt némi tudása a tradícióból. Boldogan édeglétek. Teljesen gond nélkül.

Egy szép napon azonban Reb Smaje, az az apósa így szólt a vejéhez: Smüle leben! Bármennyire is igyekeztem eddig előlteni a rossz anyagi helyzetem takarítani, be kell vallanom, hogy nem bírom sokáig a nagy kiadásokat fedezni a krajzlerajomból. Ezért nézz valami önálló existenciát után. Mert ha ez így megy tovább, attól félek, hogy a te 1000 forintod is elvész.

— De mihez foghatok én? ...

— Majd estére az okos Chaneleval együtt megtárgyaljuk.

Vacsora után össze is ült a haditanács. Tate! — szólalt meg Chanele. — Már ki is spekuláltam egy Smülenek való jó üzletet. Legyen a Smüle egy Rebbe, de nem olyan Rebbe, aki tanul gyermekekkel, vagy böcherekkel, sem olyan Rebbe, aki a templom falainak prédikál, hanem olyan Rebbe, akinek Quittlit adnak, olyan Quittlit, amin nem lehet vesztetni, csak nyerni.

???

— Igen! folytatta Chanele, s mint egy jó zsidó (á Güter Jid) a bajban lévőknek s tanácsalanoknak jó tanácsot ad.

— Mit beszélsz Chanele? Én? tanácsokat osztgatni? akl jómagam is rávagyok utalva mások tanácsára... Különbem sem lehetnék én Rebbe, mert az én apám sem volt az, hanem suszter. A nagyapám pedig szabó volt. Hogyan is hangzana az, fűn Schmajder á Enkel... A szabó unokája...

Chanele felugrik helyéről s ingerülten így szól: Hát Ábrahám szent ősatyánk szülei s nagyszülei kik voltak? Hát Rabbi Jojchenen a Gemore megalapítójának egyike nem suszter volt-e?

— De én?!

— Te? Te mint Ábrahám unokája s mint Talmudtudós méltó lennél Rebbenek.

— Ha tanultam is egy kicsit, nem elégséges jogcím, hogy Rebbe lehessenek...

Végre Reb Smaje vett véget a vitának.

— Holnap Smüle leben ki megy a piacra, szétnézel valami szakma után s akármelyik megtetszik, abból én kiottaltak. Hiszen tudod, hogy én mindenhez értek. Az én botomban minden szakma képviselve van.

Abban is maradtak, hogy a Smüle „üzletnézőbe” megy, de egyedül. Nem úgy, amikor a Chanelehoz ment leánynézőbe...

Korán reggel már kint is volt a piacon parnószet keresni, helyesebben keresni egy parnószet.

Komoly ábrázattal, lassu léptekkel szemügyre vett mindent, amit látott. Minden üzletbe csak éppen, hogy bepillantott. Ez már elégséges volt neki annak megállapítására, hogy ez nem neki való üzlet. Teljesen kiábrándult az üzleti terveiből s arra gondolt, hogy talán mégis igaza van az okos kis feleségének a Chaneleknak... Rebbenek lenni... Milyen kényelmes és nemes foglalkozás...

Házafelé indulva megpillantott egy érdekes, még ismeretlen dolgot. Azt látta, hogy egy sor kis asztalkák mögött egy-egy ember ül s majdnem mindegyik pénzt osztogat. Oda lépett egyik asztalkához. — Mondja Uram, miért osztogatja maga a pénzt?

— Dehogyan osztogatok — felelte a pénzváltó: én idegen pénzt veszek és eladok. Valami leirhatatlan hangulat villant fel Smüle agyában. Das ist a Geschäft für mich — gondolta.

géség földreszállt angyalai az SA rohamosztagosok. Narkótikum az állatnak, hogy ne legyen halála pillanatában tudatánál, nehogy a gondolat lesújtó ereje megölje, vagy az örületbe kergesse, mielőtt nyakát még keresztülszeli a gyilkos kés!

A törvény jogerőre emelkedett és betiltotta a rituális vágást is, melynek értelmében tilos a narkótilizálás nélküli vágás. Arnál jobb — mondták a hitleristák, — illetve éppen ezért. Végtére is, ha a zsidókról, vagy ha a marhákról van szó — akkor mindig inkább előbb a marhák felé repdes a nemzetiszocialisták szíve. „Herzen kennen sich!”

Mindezt annak kapcsán elevenítjük fel, hogy naponta jelennek meg hírek a Harmadik Birodalomból, amelyek újabb és újabb súlyos ítéletekről számolnak be az állatvédelmi törvény megszegése miatt. Akadnak ugyanis egyes emberek, akik elvéve még ma is narkótilizálás nélkül vágják el az állatok nyakát és az ilyen megátalkodott bűnösöket Hitler bírósága hosszú időre elkülöníti a társadalom testéből. Börtönbe zárják, hogy megjavuljon. Hogy ne terjessze embertársai körében a gonosz ragályt. A börtönbe és az internálóláborokba, aztán örökre elveszik ez ilyen „bűnös” nek kedvét attól, hogy még egyszer kedve legyen narkótilizálás nélkül vágni. Csakhogy éppen itt, a hitleri igazságszolgáltatásban van egy kis hiba, egy apró kis momentum, amely kissé rongja a narkótilizálás bevezetésének üdvös illuzióját... Az igazságszolgáltatás ugyanis az ilyen emberi bűnösökkel szemben nem használja a narkótilizációt...

Hogyan készül az antiszemizmus?

Naiv kérdés. Ehez aztán igazán értenek ellenségeink. Értenek hozzá a világ minden részében. Így Svédországban is. De még mennyire értenek! Példa erre az a hajmeresztő metódus, amelyre külföldi zsidó lapok mutatnak rá. Amikor a német zsidók menekülése megkezdődött, mozgolódnak kezdtek a svéd antiszemisták is. Bár kevesen vannak — hiszen az egész országban hiszen több 6500 zsidó léleknél. Egyik nagy stockholmi újság egy szép napon hatalmas falragaszokat akasztatott ki az utcákon, amelyeken ökölnyi betűkkel ez állt: „Zsidók elárasztják az országot! 24.000 német alattvaló jött az országba 1933 május óta. A hatóságok statisztikát kértek az utlevélhivataltól.”

A plakát elolvasása után úgy gondolhatta volna a jó svéd polgár, hogy alig néhány hónap alatt ötszöröse emelkedett a svéd zsidók száma. Mindenki elővett 15 órét (a svéd aprópénz) és megvette az újságot. De amikor elolvasa a cikket, már láthatta, hogy milyen gonoszág így igaztalanul növelni az antisze-

mitizmust, egy olyan országban, amely eddig mentes volt ettől. Nem 24.000 zsidó utazott be Svédországba, hanem ugyanennyi német alattvaló. Ezek nyáron utaztak oda megnézni az országot és azután el is hagyták 19.000-en. Tehát marad 5000. Ezeknek „jórésze” írja a lap, zsidó. De a lap elérte kicsinyes célját. Kapkodtak ezen a napon. Végül hivatalos statisztika jelent meg e hír után. Ebből kiderült, hogy 1932 októberétől 1933 októberéig, tehát egy év alatt 101 zsidó telepedett le Svédországban. Majd egy másik statisztika kimutatta, hogy a múlt évben, tehát Hitler uralomra jutásának évében, összesen 79 zsidó kapott letelepedési engedélyt. Ebből 70 Stockholm-ban lakik, 5 Malmöben, 12 Göteborgban és a többi kisebb városokban. Tehát mikroszkopikusan kicsiny szám az ország lakosságához és befogadóképességéhez viszonyítva. De azért az antiszemita heccsajtó nem nyugszik. Izgat, kiabál és agítál 24.000 bevándorló számmal. Ami nem igaz. Ami hazugság. Ahogy nem mondanak igazat sohasem, vagy ahogy aránylik a hetvenkilenc — a huszonnégyezerhez.

Az egész világ egy város!

Igy mondja a régi közmondás. Ez jut eszünkbe, amikor olvassuk Dr. Markus Menczernek, a cernăuți-i hitközséghez kinevezett comisia interimare elnökének nyilatkozatát. Ugy látszik, nem csak az „egész világ”, hanem az „egész ország” egy város. És ebben az országban az egész zsidóság egyforma. Egyforma abban, hogy szereli a belső egyenlenséget a hitközségi életben. Ideológiai harc, személyi harc, érdekek, klikkek kisebb-nagyobb összecsapása. Eredmény? Egy ideiglenes tanács, amely hivatott megoldani a különben megoldhatatlannak látszó problémát. Dr. Menczer elnök nyilatkozik és mert tanulságokat rejt nyilatkozata, leírjuk néhány vezérgondolatát. Ő nem akar elnök lenni, távol áll a belső harcoktól. De ha már kinevezték, akkor becsülettel eleget akar tenni feladatának. E feladatok közé tartozik új választások kiírása. De nem lehet — mondja az elnök. Ezt így nem lehet. A régi alapszabályokkal nem lehet. Mert alig döcögne egy-két hónapot a gondokkal küzdő cernăuți-i (ide be lehetne írni az összes hitközségek neveit) hitközség, megint meg volna a baj. Mi tehát a remédium? Új alapszabályok. Amelyek hivatottak legyenek egyszer s mindenkorra elintézni a tülekedések, harcok, kottériák és „elvi” harcosok, vereségét és győzelmét. Ezért kell Cernăuți-ben az új hitközségi alapszabály. És ő készítette egyet. Most ankétot hív egybe, hogy mindenki nyilváníthassa véleményét. Mert jót akar, véglegesen. Amivel mindenki meg legyen elégedve. Mert ez a hitközségi béke legbiztosabb záloga. Ezt írja a cernău-

ti-i ideiglenes bizottság elnöke. Mintha vastag volna lapunk erre vonatkozó száma cikkét. De nem olvasta, hanem rájött erre megoldásra. Ahogy mi is hangoztatjuk és őta az erdélyi hitközségekkel kapcsolatban. Ez kell! Új alapszabály. Proporcionalis választójoggal. Körültekintő módosításokkal. Örvendünk, hogy bukovinai testvéreink is látnak hol a baj méregfoga. És ki akarják huzzani Segíti őket a bukovinai miniszter is. Mert is látja. Ahogy mi is érezzük. Új alapszabályokat Cernăuți-ben és Erdélyben is. Minde nagyobb hitközségben. Alapos konszolidációs munkát végezni. És eltakarítani az utból azokat, akik e rendes, céltudatos munkának útját állják. Ezért jó a cernăuți-i példa és ez jó, ha néha, úgy látjuk, hogy az egész világ egy város!...

A ROMÁN RIVÉRIÁN

CARMEN SILVÁN

a Constanța melletti kies fekvésű tengerparti gyógyfürdőn és üdülőhelyen, ahol az angol-kóros gyermekek és reumatikus bajok gyógykezelése legjobban bevált, 1934 május 1-től megnyitom a legszebb helyen fekvő orih. כשר and komforttal berendezett pansiómat a „MÁRIA VILLÁ”-ban, ahol a legjutányosabb árak mellett családias otthonnal t. vendégeim rendelkezésére állok.

Tisztelettel MÁRK SÁMUEL.

A pansió a fürdő strandjának és kaszinójának közvetlen közelében fekszik.

Jelentkezések:

Grossmann vendéglő Constanța Str. Traian No. 15.

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb találkozóhelye Bucureștiben

KATZ orih. כשר restaurant
BUCUREȘTI, Str. Carol 36. I. em.

ERDÉLYI BANKHÁZ BUCUREȘTIBEN

PAUL SZIGETI

az Anglo Internațional Bank volt igazgatója
Bucureștiben, Str. Lipsani 20 sz. alatt
bankházát megnyitotta

Foglalkozik a banküzlet minden ágával

— Nos mi újság Smüle leben, találtál-e már valami neked való üzletet?

— Igen! Találtam! Idegen pénzt fogok venni és eladni. Ez az áru nem megy ki a divatból, nem romlandó, nem kell csomagolni, nincs szaga és kényelmes foglalkozás.

— Nincs is rossz gusztlusod Smüle leben. I-ten segítségével legyen hát ez a te par-nószed.

Reb Smaje készítetett is e célra egy megfelelő remek kis asztalkát. Megmagyarázta, hogy az üzlet abból áll, hogy az idegen utasoknak idegen pénzt fog eladni. Megismertette Smület az idegen pénznemekkel és árfolyamával.

— Most már tudom. Ez igen egyszerű — mondta Smüle. Persze — vágott közbe — Chanele. Aki a Gemoret megtudta tanulni, annál ez gyerekjáték.

Még egy igen fontos üzleti titokba kell beavassalak s egyben figyelmeztesselek Smüle leben t. i. az a kis vétel és eladási árfolyam-differencia édes-kevés keresetnek. A főkereset abból áll, hogy a pénz kifizetésnél számlálás közben 1—2 bankjegyet el kell ügyesen bliccelni... Érted?

— Hogyne érteném, csak bízd rám Papa...

Reggel a szokottnál korábban kelt fel, magához vette a kis asztalkáját, pénzét és az összes bátorságát és elindult az „első üzlet-nyitáshoz”.

Smüle büszkén ment végig az utcán. Alig telepedett le asztalkája mellé, egy elegánsan öltözött ur éppen előtte állt meg autójával.

Az idegen egy bankóktól duzzadó lárcát nyitott ki s egy 100 dollárost kínált megvételre.

Smüle kissé zavarba jött ugyan, de erőltetett ügyes mozdulattal a tabellával kiszámította — s 248 forintot kínált érte.

— Rendben van, — szólt az idegen utas. Smüle rögtön hozzálátott a 248 frt. kifizetéséhez, de nem minden izgalom nélkül.

Az idegen a pénzt gyorsan zsebre vágta s autójával elhajtott.

Mialatt Smüle reszkető kezekkel össze-csapta sátorfáját, hátára kapta s futásnak eredt, mintha ágyból lötték volna ki.

Hazaérve a nyitott kapun át berohant az udvarba. — Chanele behalt mech! (Chanele bujtass el) kiáltotta szakadattanul. Chanele ijedten rohant ki az udvarra.

— Mi történt — szólt Chanele — Mondd gyorsan, mi történt?

Smület az izgalma anyira kimerített, hogy összerogyott s féláljultan vitték be a szobába. Rögtön ágyba fektették, hűsleges Chaneleje ápolás alá vette, nagy nehezen magához tért. Az apósa, aki szintén ott örködött, gyengéden kérdezi tőle.

— Mondd édes Smüle leben mi történt? Halotti csend előzte meg Smüle választát.

— Ch'hob gewechselt — váltottam, válszolt Smüle halkan.

— Azt hittem legalább is kiraboltak — cholile.

— 100 Dollárt! mondta Smüle s egy nagyot sóhajtott.

— Ejnye, ejnye és ettől ijedtél te meg Smüle leben?

— De Papa! szólt már hangosabban Ch'hob aber a mekgemacht, de elblicceltem.

— No és? Ezért még nem kell úgy begyulladni.

— De Papa — szólt már fenhargon, egy 10 forintost blicceltem el.

— Ez oszt már valami nyugtatta meg hizelegően Reb Smaje.

— Szegény Smüle — sohajtott egyet Chanele — mégis csak nekem volt igazam. Rebbenek... Rebbenek lenni az mégis csak neki való üzlet...

Reb Smaje igyekezett Smület bátorítani, közben eszébe jutott még valami.

— Tudod-e azt Smüle leben, hogy előfordul, hogy szélhámosok hamis pénzt kínálnak megvételre. Erre is nagyon kell vigyázni. Nézd csak meg Smüle leben, nem-e egy hamisítvány az a 100 Dolláros, amit váltottál.

Smüle előhuzza zsebéből bankótárcáját. Hirtelen homlokára csap. Hopp!...

— Elfelejtettem a 100 Dollárost elfogadni...

HIREK

„Népünk” cikkeinek utánnomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694

Péntek: Ijar 5, április 20.

Szombat: Ijar 6, április 21.

Heti szidra: תוריע מצורע

Heti háftóra: ו' אנש'ם

Szombat kezdete:

üzlet bezárás 6.55

gyertyagyújtás 7.05

Istentisztelet kezdete 7.10

Szombat befejezése 8.10

Perek 2. פרק ב'

Telaviv

Meier Dizengoff, Telaviv polgármestere és egykori alapítója, a zsidó távirati ügynökség úján meghívást intézett a világ összes zsidó hitközségeihez, hogy Telaviv fennállásának 25 éves jubileumára, amely április 29-én kezdődik és fényes ünnepekkel lesz összekötve, küldjék el kéviselteiket.

Telaviv, amely egész Palesztinában, sőt ez egész világon az első szintizta zsidó város, 1909 tavaszán a Zsidó Nemzeti Alap segítségével és kölcsönével létesült, eredetileg 60 lakóház és a „Herzlia” héber gimnázium fölött rendelkezett. A háború kitöréséig az építkezés igen kicsiny volt, az angol fennhatóság óta azonban rohamos fejlődésnek indult. Míg Telaviv lakossága 1909-ben mindössze 550 volt, addig ma 90.000-re becsülik az összlakosság számát. 1921 óta Telavivnak önálló városigazgatása van. A városi tanácsot proporcionalis alapon választják: szavazati joguk a nőknek is van. Telaviv egymaga több, mint 80 iskolával rendelkezik, számos kis és nagy gyára és iparvállalata, több színháza és mozija, egy meteorológiai állomása, modern vízvezeték hálózatja és beton-uccái vannak.

Telaviv egyben központja a héber irodalomnak is. Itt élt Achad Haam, itt él Chaim Nachmann Bialik és a héber irodalom más neves reprezentánsai. Több napilap és folyóirat jelenik meg. Mindegyik 5 éve Telaviv Mesékét rendez évenként falai között, amelyen Europa és Ázsia számos nagy iparvállalata és kereskedője vesz részt. A talavivi vásárok így a legfontosabb központjai és összekötőjei lettek Europa és Közelkelet kereskedelmi forgalmának.

Ami az összes más nemzetek telepeinek nem sikerült, azt a zsidó teremtőerő megvalósította: Egy modern, európai színvonalon álló várost létesített Keleten, ahol nemcsak fejlett civilizációnak rakta le alapjait, de a zsidó kultúra szálait is szertevetette, amely fényével és tekintélyével az egész világon tiszteletet szerez a zsidóságnak.

— **Sulyos ítéletek a görög antiszemita ellen.** Szaloniki. A napokban állott a görög bíróság előtt 4 nemzetiszocialista vádlott, akik a teloszlott antiszemita EEE szervezetnek voltak tagjai. A vádlottak ellen még februárban indult eljárás antiszemita uccai zavargások miatt. A bíróság J. Kosmidest, az EEE szervezet elnökének fiát, 1 évi börtönrre ítélte, míg a másik 3 vádlottat 1—1 havi fogsággal büntette. Ezenkívül mind a négy vádlott 3000 drachma pénzbüntetést is kapott. — Itt említjük meg, hogy a főiskolák szenátusai alkalmazzák azt a miniszteri rendelkezést, amely megfegyelmezi mindazon diákokat, akik politikai akciókban vesznek részt és zavargásokat idéznek elő. A szalonikii és edessai főiskolák szenátusai legutóbb 100 diákot fegyelmeztettek meg a fenti törvény értelmében. — Az EEE antiszemita szervezet egyébként minden felosztás ellenére is tovább működik. Legutóbb egy fiatal emberekből álló csoport behatolt a szalonikii Makkabi klub helyiségébe, amelynek berendezését porrá zúzták. Amidőn a rendőrség a helyszínre érkezett, a tetteseknek már nyoma veszett.

Bármilyen bucuresti-i megbízásokat vállalok. Cim a kiadóban.

— **Nemzetiszocialista propaganda Amerikában.** — *Newyork.* A losangelesi ügyészség Bert Allen őrnagyot bizta meg azzal, hogy vizsgálatot indítson az „Uj Németország barátai” cím alatt működő egyesület tevékenysége ügyében. Bert Allen őrnagy a vizsgálat befejezése után kijelentette, hogy az egyesület terrorszervezeteket és rohamosztagokat szervez. A nemzetiszocialisták azt hiszik, hogy Amerika gazdasági helyzete miatt most egy forradalom előtt áll és felkészülnek arra, hogy a zavarosban halászassanak és esetleg a hatalmat is a kezükbe ragadják. Statisztikai számokkal mutatta ki, hogy 1930-ban az Egyesült Államokban 1,608.000 német születés történt és a német lakosság száma 6,873.000-re rugott. Érdekes, hogy a rohamcsapatokba csak százszázalékos keresztény amerikaiakat vesznek be. — Az őrnagy az ügyészséghez beterveztett egy röpcédulát is, amelyet a német nácik adtak ki, amelyben leszögezik, hogy Roosevelt holland-zsidó származású és megválasztását a zsidóknak köszönheti. Az amerikai gazdasági törvényhozás viszont nem egyéb, mint a zsidó bankárok műve.

— **Charbinban tilos az antiszemita izgatás.** Már több ízben hírt adtunk arról, hogy Charbinban az utóbbi idők zavargásai folytán erőteljesen lábrakapott az antiszemita agitáció, sőt számos esetben merényleteket is elkövettek a fehérgárdista tisztek. A sanghaji „Israels Messenger” jelentése szerint a tokiói japán külügyminisztérium táviratilag ulasította a charbini rendőrigazgatót, Johisuki Matsudat, hogy tilson be minden antiszemita sajtómegnyilvánulást és ne engedélyezzen a zsidóság ellen irányuló semmilyen izgatást, sem szóban, sem írásban. A charbini zsidóság megnyugvással vette tudomásul a japán külügyminiszter rendeletét, amely egyelőre megóvja őket az antiszemita fehérgárdisták támadásaitól.

— **A csehszlovák kormány a faji gyűlölet ellen.** *Prága.* A husvéti ünnepek megelőzőleg a csehszlovák képviselőházban ünnepi ülés folyt le, amelyen részt vett T. G. Masaryk köztársasági elnök is, valamint a kormány és a diplomáciai testület minden tagja. A kormány megbízásából dr. Krcmar, közoktatásügyi miniszter tartott ünnepi beszédet és többek között a következőket jelentette ki:

— „Egy néphez való szeretetünk nem követeli meg egy másik néphez való gyűlöletünket. A sovinizmus ellensége a népeknek és az emberiségnek” — írja szeretett elnökünk egy könyvében, majd így folytatja: „A nemzetek között nincs természetes gyűlölet. A munkásnéptől, bármilyen nyelven beszéljen és bármilyen fajhoz tartozzon is, távol áll a faji gyűlölet, amelyet csak mesterségesen szítanak politikai célok szolgálatában lelkiismeretlen izgatók”.

— **Megszűnt a fiumei jesiva.** Félévvel ezelőtt dr. Breuer, a frankfurti jesiva vezetője Fiuméba tette át a működési helyét. Ott, az olasz nyelvterületnek egyik csücskében akart

megindítani jesivaéletet és ezzel az elpetyhüdt olasz zsidóságba kis szellemi élénkséget behozni. Ugy képelték a dolgot, hogy a szegény fiumei orthodox hitközség a keretet adja, és sikerülni fog az olasz zsidók között a fontos ügy iránt anyagi támogatásban megnyilatkozó érdeklődést kelteni. Történetek eire vonatkozó kísérletek is, az olasz zsidók kedvelt hetilapja, „Israel” állandóan napirenden tartotta a kérdést és appellált az olasz zsidók áldozatkészségére. A lelkes szavak azonban eredmény nélkül hangzottak el és így a fiumei jesiva ügye hajótörést szenvedett. Dr. Breuer visszköltözik Frankfurtba, ahol tovább vezeti majd apja jesiváját.

— **Egy híres amerikai író a mandatárius hatalom ellen.** *Newyork.* — H. L. Mancken, a híres amerikai író és kritikus, aki bejárta az óvilágot és Palesztinát is meglátogatta, a napokban érkezett vissza Newyorkba és kijelentette a lapoknak, hogy vádat emel Anglia, mint palesztinai mandatárius hatalom ellen azon a címen, hogy kizsákmányolási alanyoknak próbálja kihasználni a zsidókat. Kijelentette továbbá, hogy a palesztinai zsidó teljesítmények óriási halást gyakoroltak rá, hozzáfűzi azonban, hogy ezeket a heroikus erőfeszítéseket bizonyos mértékben paralizálja Anglia tradicionális politikája. Kifejtette még, hogy míg Palesztinában egészen csodálatra méltó gazdasági fellendülést látott, addig Transzjordánia a legsötétebb nyomorban selymődik és a politikai helyzet sem megnyugtató ezen a vidéken.

E menorák
Z gyertyatartók,
Ü serlegek,
S evőeszközök,
T templomi kegy-
szerek,
bármily művészi kivitelben leg-
olcsóbb árban.

Gyártása és eladása:

„Tacamul”
ezüstáru gyárban
CLUJ, Strada Gen. Neculcea No. 6.

IPARI és SZALONSZENEK

➔ **BRIKETT** ipari célra, központi fűtésre, vas- és cserépkályhába

„PETROȘANI”

Román Szénbányakínázási Részvénytársaság

Oradeai lerakat: Kallós Hugó Calea Victoriei 1.

Telefon 88

(volt Kolozsvári-ut)

Telefon 88

Palesztinai hírek

A jeruzsálemben ülésező Aktionskomité revizionista frakciója látogatást tett a fogházban a megváltott Abba Achimeir, Ábrahám Stavsky és Zwi Rosenblattnál. A lelatóztatott revizionisták saját polgári ruhájukat hordják és meg vannak elégedve a bánásmóddal. A fogházigazgatóság megengedte számukra, hogy naponta két óra hosszúra tornagyakorlatokat végezzenek és újságot olvassanak, Stavsky a fogságban 15 kilót hizott. Megbízható forrásból értesülünk, hogy az Arlosoroff bűntény tárgyalása április 16-án veszi kezdetét a jaffai bíróság előtt.

Párisi jelentések szerint, Vladimir Jabotinsky a Revizionista Unió elnöke, aki ezidőszelint Londonban tartózkodik, megbeszélést folytat a gyarmatiügyi minisztérium egyik magas tisztviselőjével. A tárgyalások során érintették Jabotinsky palesztinai letelepedésének kérdését is. Az angol kormány állítólag nem zárkózik el az engedély megadásától, azonban ezt bizonyos feltételekhez köti. Hir szerint Jabotinsky nem fogadja el az angol kormány feltételeit és így a palesztinai beuzása újra illuzóriussá vált.

A Keren Kájemeth röviddel ezelőtt 2000 dunam földet bocsájtott az Emek Cheferben a német zsidó családok telepítésének rendelkezésére, amelyből 1000 dunam gyümölcsösnek is igen alkalmas. Ugyancsak a zsidó Nemzeti Alap egy nagyobb kiterjedésű földterületet bocsájtott 170 német zsidó család rendelkezésére és 15 dunamot a német gyermekek otthona számára. Az első csoport német-zsidó gyermek már meg is érkezett Palesztinába. Eddig a kormány 350 certifikátot adott direkt a német gyermekek számára.

A most megjelent hivatalos statisztikák szerint 1933-ban Palesztinában zsidó lakossága 22 százalékát tette ki az összlakosságnak. Annak dacára, hogy a zsidó bevándorlást a kormány rendkívüli módon megszigorította, az elmúlt évben 30,327 zsidó jött az országba. Palesztina zsidó lakossága ezidőszelint meghaladja a 245 000 lélekszámot.

A palesztinai kormány 96.000 font összegben törölte a palesztinai gazdák adóit és kölcsöneinek részleteit. A kormány ajándékba kizárólag az arab földművesek részesültek. Röviden: Mandátum a zsidó nép ellen.

Frick német birodalmi miniszter ezidőszelint Palesztinában tartózkodik.

A Jewish Agency a AC. határozatainak értelmében máris felvette a tárgyalásokat a palesztinai kormánnyal a zsidó bevándorlás megkönnyítését illetően. A Jewish Agency egyidejűleg a legközelebbi fél évre kiadandó certifikátok mennyisége ügyében is tárgyal. Egyelőre a tárgyalások arról folynak, hogy a Palesztinában tartózkodók feleségeiket és szüleiket minden nehézség nélkül az országba hozhassák.

Az Ita értesülése szerint rendkívül tekintélyes arab vezető személyiségek komolyan fáradoznak azon, hogy a zsidókkal megegyezésre jussanak az arabok és zsidók jogainak tisztázását illetően. Ugyanezen körök energikusan állást foglalnak az arab lapok azon híradásával szemben, mintha Emir Abdullah azért ment volna Londonba, hogy az angolok segítségével királlyá kiáltassa ki magát Palesztina és Transjordánia fölött. Az Ita a maga részéről is megállapítja, hogy az Emir Abdullával kapcsolatos híreknek semmi alapjuk nincs.

Nagy feltűnést keltett egész Palesztinában, hogy Ragheb Nashashibi Bey, Jeruzsálem arab polgármestere az AC ülésezése során látogatást tett a Jewish Agency politikai vezetőjénél, Mose Schertoknál. A polgármester látogatását igen sokféle kép kommentálják.

A palesztinai sajtó jelentése szerint ezidőszelint 800 zsidó gyermek látogatja a keresztény missziós társaságok iskoláit. A Waad Leumi ennek képcén nyilvánosságra hozta a zsidó iskolák látogatottságának adatait. Eszerint a Waad Leumi felügyelete alatt álló héber iskolahálózatot 27.652 zsidó gyermek látogatja, míg a magániskolákban 11.000 zsidó gyermek jár. Minthogy azonban a folyó iskolaévben a zsidó tanulók száma 3741-el emelkedett, a zsidó növendékek száma meghaladja a 40 000-et.

Hivatalos jelentések szerint a palesztinai pénzforgalom jelenleg 3,634.664 fontra rug. A megnövekedett pénzforgalom a zsidó lőkebevándorlás és gazdasági tevékenység eredménye.

A napokban nyílt meg ünnepélyes külsőségek között Rechobothban az új mezőgazdasági kémiai tanintézet, amelynek dr. Chaim Weizmann a vezetője. Az intézet megnyitása alkalomával az ünnepségen megjelent Palesztina fő kormányzója is, aki a Brith gyarmatiügyi miniszter nevében szerencsekívánatait fejezte ki Weizmannak.

A narancsexport az idei ugyanazonban 4,612 739 ládat tett ki. A Schemen művek ugyancsak rendkívül szép teljesítménnyel dolgozott, amennyiben a kínai, indiai, adeni, portugál indiai, ausztráliai, esztországi és finnországi piacokra is jelenlékeny mennyiségű olajat és szappant exportált.

Az arab sajtó jelentése szerint egy zsidó társaság megvásárolta a Palesztina északi részében fekvő egész Beteica földkömplexumot, amely 70.000 dunámot tesz ki, 160 000 fontért, eddigi szyriai-arab tulajdonosaitól.

Faj-delirium

A napokban hagyta el a sajtót dr. Kurt Plischke, német fajkutató könyve, amelyben a zsidó faj sajátjaival foglalkozik. Így megtudjuk belőle, hogy a zsidók ellenállhatatlan sódvágást éreznek, hogy a nemzsidó asszonyokat és leányokat megbecstelenítések és lerántsák őket a maguk erkölcsi posványába. A zsidó faj a társadalmi betegségek legfőbb kórokozója, amely állati ösztöneit és beteges alacsonyrendűségét tekintve vége — nagyon is természetes. A leánykereskedelem ugyszólván kizárólag zsidó kezében van. Ezért tehát szüksége van a német népeknek, hogy fajtvérnyat hozzon, amelynek szellemében a fajtisztaság ellen elkövetett merényleteket halállal kell büntetni, amint az egykoron vala. Dr. Kurt Plischke nem engedélyez akármilyen halált a faj tisztátlanítóinak. Plischke kötéskötésben ragaszkodik, mert holmi lenyakázás, vagy föbelövés nem pusztítaná ki a bajt és főképen nem szerezne kellő elégtételt a bemocskolt fajnak. A nemzetiszocialista sajtó egyébként is csak a fajteoriától hangos. A német könyvpiacra, ha mostanában megjelenik egy munka, akkor holtbizonyos, hogy az: fajteória. A német könyvtermelés, amely eddig behálózta az egész világot és tempót diktált minden és kiállításban egyaránt az összes kiadóknak, — ma ugyszólván halott. A megjelent könyveket a közönség nem vásárolja, mert minden munka a nemzetiszocialista demagógia szolgálatában áll.

Egyedül csak a fajelmélet üli deliriumos tivornyáját a német könyvtermelés, a német kultúra, irodalom, erkölcs, jog és igazságszolgáltatás felett. Mindenben rajtafekszik a fajelmélet és árjateória. Ez lett a német élet központi rugója, alfája és omegája és ebbe a deliriumba pusztul bele a jobb sorsra érdemes német nép jövője is.

Uccai harcokat rendeztek Párisban az antiszemita „király rikkancsai”

Páris. — Az utóbbi időben Franciaországban is lábrakapott az antiszemita agitáció, amelynek legfőbb képviselői, az ugynevezett „király rikkancsai” antiszemita alakulat, amelyek keze a legutóbbi véres forradalmi harcokban is benne volt. Az elmúlt héten épen ez ellen az antiszemita tendencia ellen foglalt állást a francia „Antiszemitizmus ellen küzdő liga”, amelynek soráiban a legelőkelőbb francia poltikusok, katolikus és protestáns egyházi vezetők is vannak.

Mielőtt a tiltakozó demonstráció megkezdődött volna, a rendezőség észrevette, hogy a teremben, ahol több mint 6000 érdeklődő gyűlt össze, a „király rikkancsai” is helyet foglalnak. Lonquet képviselő azonnal értesítette erről a kormányt és kérte, hogy rendőrsztagokat rendeljen ki a liga tagjainak védelmére. A zsidó frontarcosok szövetsége is bejelentette, hogy amennyiben a kormány nem gondoskodik kellő védelemről, úgy maguk veszik kezükbe a biztonság megővését.

A tiltakozó gyűlés megkezdése előtt Páris központjában, az Etoils ben viharos jeleneteket inszenáltak az antiszemita „király rikkancsai”. A zsidó járőrelő, a liga tagjai és a rikkancsok között formális uccai harc keletkezett, amely mindkét részről számos sebesüléssel végződött. Piere Nicolas nevű royalistát igen súlyos állapotban szállították a kórházba, további 10 rikkancsot pedig bekötözés után elbocsájtották a kórházból.

A rikkancsok egyébként a St. Michel utcában is jeleneteket rendeztek. Kikapták a zsidó újságolvasók kezéből a lapokat és hangos antiszemita jelszavakkal tüntettek. A párisi zsidók azonban itt is alaposan elbántak a király rikkancsaival, akik közül többben sérüléseket szenvedtek. Néhány óra múlva azonban a nyugalom Páris uccáin teljesen helyreállott.

harisnyái a legjobbak és legtartósabbak.

Különlegessége az „AREKA” matt selyemharisnya!

Keresse fel a Levantei Mintavásárt Tel-Avivban!

A tel avivi mintavásárra utazóknak be kell szerezniök elutazás előtt egy állandó belépő-tikettet, amely több különböző kedvezményre ad jogot. Ezek közül a kedvezmények között szerepel egy ingyenes utazás is Palesztinában.

Információkkal szolgál a romániai vezérképviselő, a dr. A. Mibashan vezetése alatt álló

KEDEM

biroú de turism și voiaj
București, Strada Colței No 1., etaj I.
Telefon: 3-2160

Erdélyi kizárólagos képviselőnk:
RAPID Informátor Cluj, Regina Maria 32.

Kérjük mindenütt az „ALBA-IULIA” antiszeptikus pipere szappant

Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű

„URSUS” szappant

Gyártja:
Breckner János r.-t.
Alba-Iulia

A délamerikai zsidó bevándorlás lehetőségei Chile, Equador és Kolumbia

Santiago de Chile. — A chilei külügy-miniszter a sajtó képviselőinek a németországi zsidó emigránsok bevándorlását illetőleg hozzántézett kérdésekre hivatalosan kijelentette, hogy a kormány teljes mértékben hozzájárul a bevándorláshoz és minden további nélkül megadja erre az engedélyt. A külügyminiszter egyébként a következőket mondta: A kormány a legnagyobb szimpátiával kezeli a hozzá intézett bevándorlási kérvényeket, amelyek a német zsidóság részéről érkeztek. Spanyolországból a közelmúltban 2000 ilyen kérvényt kaptunk a menekült zsidók részéről. Noha a chilei kormány a bevándorlásban nem tesz különbséget, mégis ilyen fömeges bevándorlást, a munkanélküliségre való tekintettel, nem tart fölőtte kedvezőnek. Chilében jelenleg 12.000 zsidó él, akik résztvesznek az ország gazdasági életében és kedvező életkörülmények között élnek.

Quito. — Equador, délamerikai köztársaság fővárosából jelenti a zsidó távirati ügynökség: A természeti kincsekben rendkívül gazdag és még fejletlen Equador kedvező lehetőségeket nyújt bizonyos foglalkozási kategóriáknak. Legfőképpen a kisiparnak van rendkívül jó talaja. Az equadori zsidó lakosság igen alacsony. A zsidók leginkább Peru-ból költöztek ide. Igen kívánatos volna tehát — fejezi be az ITA jelentését — ha az európai zsidó szervezetek lehetséges teremténének az Equadorban történő zsidó letelepülés számára.

Bogota. — (Kolumbia) Az ITA jelenti, hogy egy zsidó-kolumbiai társaság, David A. Parlo, ismert politikai vezetése mellett, tanulmányozza a kolumbiai zsidó letelepülés lehetőségeit. A kormány hír szerint szimpátiával kíséri egy esetleges nagyobb zsidó letelepülés tervét.

Nemzetiszocialista agitáció a zsidó Palesztina érdekében?

Párisból jelentik: Egy rövid idő óta egész Franciaországban egy körlevél cirkulár, amelyen a „Német cégek zsidó képviseleteinek szövetsége“ aláírás olvasható. A körleveleken természetesen sem helység, sem név, sem dátum nincs. Senki sem tudja, hogy honnan ered ez a körlevél, hol van a fenti szövetség, a körlevél szövegéből azonban sejteni lehet eredetét. A körirat ugyanis, amely egy zsidó szervezet nevében lett kibocsátva azzal fordul a zsidóság „nemzeti lelkiismeretéhez“, hogy ne Németország ellen, hanem Anglia ellen folytatassanak bojkottot. Nem kell hozzá sok fantázia, hogy e köriratban Göbbels propaganda miniszter kezét felfedezzük, amely pokoli lelkiismeretlenséggel Palesztinát is szolgálatába állítja, hogy megközelítse az „alacsonyrendű“ zsidó szíveket és a náci-ellenes bojkottakciót Anglia ellen bojkottá alakítsa át.

A „Német cégek zsidó képviseletének szövetsége“ igazi nemzetiszocialista terminológiával gyalazza azon zsidó vezetőket, akik megszervezték a német bojkottakciót és ezzel igen érzékeny pontján érintették Németország gazdasági érdekeit. A „zsidó szövetség“ kétségbeesett hangon számol be arról, hogy a német árubojkott következtében a szövetség óriási veszteségeket szenvedett. Ez az első része a körirat tartalmának. A második részben következik azután az igazi szemforgatás. Itt már Palesztina zsidóságához fordulnak és ösztövelik, hogy bojkottálják Angliát és az angol árut. Meghatott szavakkal emlékeztetnek meg Telavivről, Jeruzsálemről és a zsidó építés impozáns fázisairól. Mindezt csak

Erdélyben a legrégebbi idő óta ismert ZIMMERMANN szövetnek nem kell reklám Minden fogyasztó tudja, hogy Románia egyik legjobb minőségű szövetét a

ZIMMERMANN TESTVÉREK sighisoarai posztógyára készíteti

Felkérjük tehát az igen tisztelt fogyasztó közönséget, hogy vásárlásainál a ZIMMERMANN-féle szövetet kérje.

azért, hogy végül rátérhessenek a tárgyra: az angol-ellenes bojkottra és a német áruk fokot-tabb fogyasztásának propagálására.

A nemzetiszocialisták most már tehát ilyen eszközökkel akarják meglőni a németellenes bojkottfrontot, amely mindinkább erősebb lesz és hullámaival megingatja a német gazdaság alapjait. A „Német cégek zsidó képviseleteinek szövetsége“ főnökét azonban mindenki ismeri. Goebbels miniszter ur áll e mögött is, akinek minden leleményessége kudarcot vall, mert a világ öntudatos zsidósága nem hagyja magát eltéríteni a bojkott harc útjáról, mindaddig amíg a mai nemzetiszocialista rendszernek még maradványai is el nem tűnnek...

Szünet nélkül tombol a barna-terror Németországban

Épen most, amidőn a német sajtószolgálat állandóan azzal kürtöli tele a világot, hogy Hitler revidálta álláspontját a zsidókérdésben és már megszűntek a zsidóüldözések, — jönnek a véres pogromokról a Hran-dik Birodalomból a hírek, amelyek talán még borzalmasabbak mint elődeik. — Csak az elmúlt héten számoltunk be a gunzenhausen-i pogromról, de ugyanígyen kilengések történtek Ansbachban, Neustadtban, Windsheimben és sok más helyen. Gunzenhausenben 1600 ember lett földönfutóvá és 19 családot tartóztattak le az S. A. különítmények. A hivatalos hatóságok azonban még azzal sem leplezik részességüket ezekben a véres kilengésekben, hogy vizsgálatot vezetnének be. A barna terror szedi áldozatait és akiket megkímél, azok maguk vetnek véget életüknek.

Igy, dr. Erich Braun koburgi zsidó orvos szenvedéseiről hasábokon keresztül számolnak be a külföldi lapok. A szerencsétlen zsidó orvost annyira elkínnozták és megcson-

kitották a nemzetiszocialista terrorlegények, hogy az orvos, egyi óréhez, aki kissé jól bánt vele azt a kérést intézte, hogy löjje őt öbe, mert ezzel rendkívül jó szolgálatot tesz neki. A zsidó orvos természetesen nem szabadulhat meg ilyen könnyű s érrel hóhéraitól és be kell várja, amíg lassu kinhalással ölik meg a nemzetiszocialista banditák.

A véres terrort és pogromot természetesen mindenütt a hivatalos sajtó támasztja alá, sőt innen indul ki az inicialíva. A sajtó még ma is azon rágódik, hogy a marxizmus és kommunizmus zsidó eredetű, a zsidók szolgáltatták ki Németországot Franciaországnak, ők az okai a jóvátételi összegeknek, sőt ők voltak az okai a világháborúnak is. A Berliner Nachtausgabe Einsteint egy hisztérikus féregnek nevezi, aki olthatatlan gyűlöletet érez a német nép iránt.

Jellemző a felelőtlen terrorkilengésekre, amely ma megüli egész Németországot, hogy milyen eszközökkel do goznak a nemzetiszocialisták. Streicher szűkebb hazájában, Nürnbergben például az állatvásáron a zsidók külön Abteilungban árulhatnak csak. Azonban a vásártér környéke és az egész város ilyen szövegi felirásokkal van elárasztva:

„Utoltára figyelmeztetek: ne vásárolj zsidónál!! Mindazok pedig, akik figyelmeztetésnek nem tesznek eleget viselni fogják a következményeket! „A felhívás természetesen nincs aláírva, de mindenki tudja, hogy a hirdető és hatalmas Streicher a szerzője. — Ki merészel ezek után még csak tekintetet is vetni a zsidó portékára?

Ezzel szemben a berlini bíróság Otto Hoffmeister nemzetiszocialista párttagot 8 havi fogházra ítélte egy idegen nemzet megsértése miatt. A kitűnő párttag ugyanis röviddel ezelőtt 2 török állampolgárt vert el abban a hiszemben, hogy azok zsidók. — Hoffmeisternek nyilván peche van. Mert ha az a két török véletlenül mégis zsidó lett volna, ugy ők kerültek volna helyeire a fogházba...

BUZIÁS-GYÓGYFÜRDŐ (ROMÁN NEUHEIM)

páratlan szénsavas radioactiv sós-vasas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatású szervi, elhízásos, érlemeszesedés, szív és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérzékenység, izomszusz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén. Női betegség a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal.

Új modern napfényes stranddal. — Fürdőidény május 15-től október 1-ig
Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziás Gyógyfürdő Részvénytársaság

Fürdőigazgatóság, Buziás, Bánát.

Az idén minden olcsóbb, mint tavaly!

Az idén minden olcsóbb, mint tavaly!

Tartózkodásból évja
börét táplálja Szt. László
frücskölés
1000
szappan

Egyesületi hírek

Müller Antal a nagytudású és az erdélyi rabbi-
kar egyik nagy tekintélynek örvendő petrozsényi fő-
rabbi fiát, Müller Jenő rabbit — a mezőtelegi zsidó
hitközség kerületi főrabbijává választotta. Beköltése a
Sevuoth ünnepek után lesz, ugyanakkor tartja meg es-
küvőjét is Fischmann Judittal, Fischmann József néhai
mezőtelegi főrabbi leányával.

Székelyföldre felavatás Subotícán. Ünneplés kere-
tek közt avatták fel a Glied Jakob által ajándékozott
székelyföldről, miután annak szövegét Glied J. lekásán
bevégezték. Deutsch főrabbi méltatta az esemény je-
lentőségét. A megtartott diszlokómán a főrabbi magas-
szárnyaló beszédén kívül, Deutsch Sámuel felszólalása
aratót nagy tetszést. Az ünnepély, melyen a hitközség
színe-jáva jelen volt, a késő éjszakai órákban kellemes
hangulatban ért véget.

A ludusi izr. nőegylet az elmúlt héten tartotta
meg negysikerű gyermekelőadását, amely szép er-
kölcsei és anyagi eredménnyel végződött. Az előadás
sikeréért elsősorban Áron Mórnét és Sinberger László-
néét illeti elismerés.

A turti Chewra Tiferes Bachurim az elmúlt héten
negysikerű szíjmot rendezett. Beszédet tartottak: a
turti és seini főrabbi és Farkas Izidor. Az egyesület
vezetősége a következőképp alakult: Elnökök: Salomon
Zoltán és Fischer Avram, pénztárnok: Fischer Dávid,
ellenőr: Heinrich Farkas.

Feledincéről jelenté tudósítónk, hogy egyik leg-
utóbbi számunkból, amelyben a helyi Mizrahi szer-
vezet megalakulásáról adtak hírt, Klein Viktor a Miz-
rahi egyik alapítójának neve kimaradt, holott éppen
Klein Viktor volt az, akinek elsősorban köszönhető a
helyi csoport megalakulása.

A halmi Brith Hanoar Hamizrachi a napokban
tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen a követ
kezű új vezetőséget választottak meg: Elnök: Mendel
Hermann, titkár: Brunner Mózes, gondnok: Gyémánt
Ignácz és Berger Ábrahám, ellenőr: Stark Áron, pénz-
tárnok: Zichermann Márton.

A kosicei orth. izr. hitközségben megejtett elő-
járású választás április 2-án folyt le nagy érdeklő-
dés mellett. A hitközség 600 szavazati joggal bíró tagja
közül csak 300-an kaptak szavazati igazolványt, mint-
hogy a többi adóhatalék miatt nem szavazhatott.
Ezek közül is csak 180-an járultak az urnák elé. A
választást 26-an megpeticionálták. A megejtett választá-
son a szavazók bizalma egyébként a következő vezet-
tőséget állította a hitközség élére: Elnök: Roth
Ignácz, előjáró Weisz Ernő, pénztárnok: Kannengies-
ser Zsigmond, ellenőr: Ungár Jenő, templomelőjáró:
Hoehhauser M. Salomon. Ezenkívül egy 36 tagú kép-
viselőtestületet is választottak.

A timisoara-i gyárvárosi aut. orth. izr. hitközség
f. hó 15-én tartotta meg Friedmann Ferenc hitközségi
előnök vezetésével tartott közgyűlését. A következő
vezetőség került a hitközség élére: gondnokok Krieger
Efraim, Weinberger M., Roth Arnold, pénztárnok
Friedl I., ellenőr Pinkesz Antal, gazda Ábrahámsohn
Leo, képviselőtestület: Schönbrun Jakob, Hoch József,
Singer H., Pinkesz Dezső, Grünberger H. B., Kaufheil
W., M. Schlesinger, Kohn Hugó, I. Rosenberg, B. Fog-
gel, M. Stern, D. Kupferstich, Simon Bezael, H. Na-
del, Teszler Ignácz.

RÖVID HIREK

VARSO. A Menorah revizionista ifjusági szerve-
zet sasowi klubhelyisége ellen az elmúlt héten ismer-
etlen tettesek bombamerényletet követtek el. A de-
tonáció következtében a klub teljes berendezése össze-
tört. A vizsgálat megindult. — Rotholz zsidó boxbaj-
nok, Czortek eddigi lengyel boxbajnokot a ringben
kiütötte és ezzel megszerezte magának Lengyelország
boxbajnoki címét. Rotholz az új bajnok a legközelebbi
budapesti és amerikai nemzetközi boxmérkőzéseken,
mint a lengyel színek képviselője fog résztvenni.

STOCKHOLM. Högserdőben a zsidó hitközség a
Németországból menekült zsidó gyermekek számára
német iskolát nyit meg május 1-én. Az iskolában 100
gyermek fog oktatást nyerni.

LONDON. Az angol zsidó Central British Fund
legutóbbi konferenciája újra erőteljes akció beindítá-
sát határozta el a német zsidóság érdekében. A kon-
ferencia 200 000 font felhozását vette tervbe a német
segélyalap céljaira.

BERLIN. A rendőrség betiltotta egy film vetítését,
mert annak egy főszereplője, Max Baer zsidó boxbaj-
nok, aki röviddel ezelőtt knockautolta Schmeling német
boxbajnokot, aki tiszta árja származású.

SZALONIKI. Kastorio város zsinagógájában a re-
vizionista helyi csoport egy petíció gyűlést hívott
össze. A gyűlés során a revizionisták és klacionisták
között heves összetűzés támadt. A harc több, mint egy
fél óráig tartott és csak a rendőrség közbelépése ve-
lelt annak véget. Az összetűzés során 17-en szenved-
tek sérüléseket, akiket kórházba szállítottak. Mindkét
párt részéről a rendőrség több letartóztatást foganato-
sított, akiket a zavargás értelmi szerzőinek tekintenek.

MOSZKVA. Ábrahám Joffe, a világhíres zsidó
fizikust a szovjet tudományos munkásságának elismeré-
sére a „Lenin rend“-del tüntette ki, amely Szovjet-
országra a legnagyobb kitüntetés. Ugyanezt a
kitüntetést kapta Isaac Brodsky zsidó festő is.

RIGA. Mitor városka keresztény kereskedő elha-
tározta, hogy megszervezi a bojkottot a német áruk
ellen. A rigai német követ tiltakozott a lett belügy-
miniszternél ezen határozat ellen.

NYILTTER*)

A sibiui aut. orth. szefard zsidó hitközség nyilatkozata — főrabbija elleni névtelen támadásokról

A sibiui aut. orth. szefard zsidó hitköz-
ség legutóbb tartott előjárósági ülésén a kö-
vetkező határozatot hozta:

A legmagasztosabb erkölcsi kötelességé-
nek tartja visszautasítani a névtelenül meg-
jelent és az egész országban szétküldött nem-
telen hangon megírt ama szennypamflet aljas
rágalmait, amelyek szeretett és nagyrabecsült
főrabbijának, az ország egyik legelismertebb,
szentéletű talmudtudósának jó hírnevét aláírás
nélkül merészelték megrágalmazni, az „Arü
gasz Habosem“ tanítványai nevének meghami-
sításával és akik ezen hamisítást már az el-
múlt héten e lap hasábjain a legnagyobb fel-
háborodás hangján utasították vissza. A hit-
község vezetősége továbbra is legmélyebb
tisztelőfőrel szeretett főrabbiját és
mindent el fog követelni, hogy a becstelenül,
nevük elhallgatásával megjelentett szenyira-
tok szerzői, akiknek még a nyomda nevei is
sikerült eltitkolni, méltó büntetésüket, galád
és méltatlan viselkedésükért elnyerjék.

Az aljas kitételektől hemzsező körlevél-
nek minden egyes szava hazugság és becs-
telen elferditése a valóságnak és igazságnak.
Ennek a galád hazugságokat tartalmazó
szennypamfletnek sejtelt szerzői és terjesztői
hitközségünk előtt általánosan ismert gon-
noslelkű vizálysztók, akik évek hosszú
során át egymás ellen harcoltak és egy-
mást rágták, most pedig, hogy megegyez-
tek, de a vizáty továbbra is életelémük
maradt, szeretett főrabbinak ellen próbálko-
znak galád hajsztát indítani a Midras szavai
szerint: „Két veszett kutya, amelyek ezideig
egymást marták, amint egy embert láttok,
reája viczorították fogait. Ugy ezek is,
amint egy igazi embert láttak, aki bátran
merészel a zsidóság sorában világosságot
terjeszteni, sőtél lelkük ezt nem bírta és bírja
ki, miért is becstelen eszközökkel küzdenek
ellené és még áldozatok árán is próbálko-
znak sötét tervüket keresztülhajsztolni.

Egyidejűleg hitközségünk magasabb ér-
dekei köteleznek bennünket még arra is, hogy
az igazságnak megfelelően a nagy zsidó nyil-
vánossággal közöljük, hogy hitközségünkben
teljes béke és megértés uralkodik. Hit-
község és főrabbija valvett munkával dolgoz-
zik együttesen. Szeretett főrabbinat minden
irányzat nagyrabecsülti és tiszteli.

Az első pamfletek nyilvánosságra kerü-
lése idején méltóságon alulnak láttuk ellene
válaszolni. De, amidőn most mély szomorú-
sággal és sajnálattal látjuk, hogy hallgatá-
sunktól ezen gonosz, bűnös egyének vérsze-
met kaptak és szelid elbánásunk csak félre-
értésre adhat alkalmat, kötelességünknek tart-
juk ezen nem zsidó eljárásnak és csakis lelki-
gonoszságból fogadható rágalom hadjáratnak
véget vetni.

Elhatároztuk tehát, hogy amennyiben ezen
nyugtalan elemek továbbra is folytatnák min-
den jóérzést nélkülöző támadásaikat, úgy
kénytelenek leszünk az általunk vélt turbulens
elemeknek 20—30 évre visszamenőleg összes
bűnlajstromukat közölni, amellyel a zsidó
közösség ellen vétettek, hogy ily módon bé-
lyegezzük meg és vessünk véget zsidótlan
eljárásuknak.

Sibiu, 5694 Niszán 25. 1934 április 10.

Ferencz Lajos,

a sibiui orth. izr. szefard hitk. elnöke.

Barátainkhoz!

Romániai fiókunktól beérkezett jelentések
alapján örömmel állapítjuk meg, hogy kölni-
viz-keációink, — különösen Russe illatunk —
teljesen meghódították Románia igényteljes pub-
likumát s ezzel bebizonyult, hogy cégünk lény-
leg hézagpótló szerepet tölt be Romániában is.

Szíves pártfogásukért ezulon mondunk
köszönetet s abban a reményben, hogy nb.
támogatásukkal a jövőben is szívesek lesznek
bennünket kitüntetni, a régi barátsággal üd-
vözli Önöket:

Molnár & Moser

Budapest.

*) E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség,
sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

— A legújabb ókori kutatások az
bizonyítják, hogy az évezredekkel ezelőtt
emberek is ismerték az illatszerek és szépsé-
gápolás eszközeit és azok kitűnő hatását. Nem
csak a régi Rómában, hanem a régi Jeruzsá-
lemben is illatosították magukat a nők. Ez
hozzátartozott ahhoz, ami a zsidó nők évezre-
dek előtti szépségét biztosította. Még a szent-
írások sem tiltják az illatosítást, sőt bizonyos
körülmények között elő is írják. Így nem csak
a modern kor követelményeinek felel meg a
zsidó nő akkor, amikor illatosítót használ,
nem a régi tradícióit követi. Arról viszont
nem szól a régi krónika, de bizonyos, ha is-
merték volna már akkor, nem engedték volna
mást használni a rabbi sem, mint a
Molnár és Moser kölnivizet. Eddig csak Bu-
dapestről lehetett hozni, ezer veszedelem és
izgalom között, nehogy a finác a csempész-
elcsipje, de most már nyugodtan beszerezhető
minden jobb illatszerüzletben.

— A lengyel ortodoxia — a palesz-
tinai zsidó építésért. Varsó. Az utóbbi
hónapok során a lengyel ortodoxia gyökere-
váltásokon ment keresztül. Amire egy évvel
ezelőtt még alig is lehetett gondolni az ma
már valóság. A lengyel ortodoxia széles tö-
megei, beleértve az Aguda hiveit is, egysé-
gesen állanak a palesztinai zsidó építés szol-
gálatában és támogatják az anyagi eszközök-
kel is. Az ország különböző vidékein sorra
alakulnak az ortodox zsidóság chahsara tele-
pei, amely mögötte nem marad el az Aguda
sem. Jellemző hogy ma már a leányok részére
is alakulnak a chahsara telepek, amely egymaga
is jelentős haladást jelent. Az Aguda egyébként
egy millió Zlotis akciót vezet be a Keren-
Hajischow céljaira, amely hír szerint már
Peszachra együtt is volt.

— Róma zsidó lakosságának növe-
kedése. Róma. A „La Comunita Israelitica“
folyóirat, a római zsidó hitközség hivatalos
orgánuma érdekes számokat közöl a római
zsidóság életéből. A lap megírja, hogy egész
Olaszországban Róma az egyetlen város, ahol
a zsidó születések felülmúlják az elhalálozá-
sok számát. 1933-ban Rómában 236 zsidó
születés történt, míg az elhunytak száma mind-
össze 147 volt. A római zsidóság természe-
tes szaporulata 1933-ban 12,5 százalékra
rugott.

„Elastic“ A. Datky & Co Sibiu

első romániai rugó-, reszelő-,
fejsze- és kapa-gyár.

Telefonszám 34. — Str. Pulberărioii 1. sz.

Automobilrugók

Kocsirugók

Mozdonyrugók

Villamosvasuti rugók

Csavarrugók

Villamosvezetéktartó vasak

»D. C.« és újragótt reszelők

Fejszék, csákányok

Sulykok és bűnkők

Kalapácsok

Bárdok, dexlik

Ásók és kapák.

Látogassuk meg Tel-Avivban

1934 április 26-tól május 6-ig tartó

Levantei Mintavásárt

A kiállításra való állandó belépési jegy birtokosa
a visszautazásnál a CFR vonalain 50% engedmény-
ben részesül. — Belépőjegyek, valamint a

Polonia	Regele Carol I	Risveglio	Progreso
indul május 2.	apr. 23.	apr. 20.	máj. 2.
május 16.	máj. 7.	máj. 11.	máj. 21.

hajókon helyek idejében való lefoglalása ügyé-
ben forduljon azonnal bizalommal
az N. Iampolszki vezetése alatt álló

ZION LLOYD-hoz

BUCUREȘTI I Bul. Elisabeta 15.

Telefon: 3-14-61.